

ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM U KOSTELA SV. JILJÍ A NA KLÁŠTEŘIŠTI V PARDUBIČKÁCH V ROCE 2000

Tomáš ČURDA

Z důvodu plánované opravy kostela sv. Jiljí v Pardubičkách /jednalo se především o odvětrání a odvodnění obvodového zdiva formou drenáže/ se zde v červenci r. 2000 uskutečnil záchranný archeologický výzkum. Odkrytí vnějších částí základu kostela na třech místech bylo vedeno snahou určit jeho stáří a získat další doplňující informace související s hledáním nejstarší historie Pardubic.

Sondáže uskutečněné v areálu klášterišť, v jeho jihozápadním sektoru, měly za cíl potvrdit a zpřesnit rozsah dochovaných základových jam po zdi vymežující kvadraturu rajskeho dvora.¹⁾

Svatý Jiljí a zvonice

Umístění archeologických sond při obvodových zdech kostela /tab.I/ bylo zvoleno záměrně s ohledem na umístění současných hrobů okolního hřbitova, nacházejících se v bezprostřední blízkosti kostela. Sonda č. 1 byla vytyčena na severní straně kostela při rohu presbytáře a lodního rozšíření, sondu č.2 jsme situovali pod zazděný portál umístěný ve střední části severního zdiva lodi, sonda č.3 se nacházela při jižní straně lodi a mírně přesahovala její jihozápadní roh.

Po odstranění popraskané betonové obruby lemující patu obvodového zdiva a skrytí drnů nacházejících se na povrchu terénu byl postupně odtěžen obsah vyznačených sond.

1) Tento článek přináší výsledky získané během poslední etapy archeologického výzkumu v r. 2000. Navazuje na poznatky zjištěné během předcházejících výzkumů publikovaných např. ve dvou minulých číslech Východočeského sborníku historického (Čurda 1999, 2000b). Z tohoto důvodu zde nevěnuji pozornost již dříve uváděným archeologickým skutečnostem. Archeologické sondy z r. 2000 jsou v orientačním plánu /tab. XVI/ označeny číslem s lomítkem a dvěma nulami.

Vlivem silných dešťů jsme se během výzkumu potýkali se zaplavováním sond a borcením jejich obvodových stěn.

Sonda č. 1

Do hloubky 20-30 cm od okolního povrchu²⁾ se v tmavě hlíně orničního charakteru vyskytovaly zlomky betonu, cihel a prejzů. Pod ní pokračovala světlejší písčité zemina obsahující zrna a hrudky malty a zlomky lidských kostí. Zde byly odkryty též drobné pískovcové fragmenty včetně zlomků gotické okenní kružby /obr.8/. V rohu presbytáře a lodního rozšíření se nacházel sloupek postavený ze šesti novodobých cihel přizděných k omítce kostela.

Očištěné zdivo presbytáře bylo tvořeno lomovými kameny, nejspíše znělcem kunětického původu (hauynický tefritoidní fonolit - Demek 1965, s. 203, dále jen znělec), doplněno cihlami a s většími mezerami ukládáno v řadách /obr.2/. Celkově působilo dojmem novější zadržky.³⁾ Vyskytuje se zde i několik kamenů shodných s čedičem (lámaným jinde než na Kunětické hoře = olivinický nefelinit - Demek 1965, s. 203, dále jen čedič) hojně používaným v základech staveb na sousedním zaniklém klášterišti.

Zdivo v odkryté horní části základu lodního rozšíření /obr.3/ je tvořeno při vnějším rohu kvádry pískovce, zbytek byl vyzděn též lomovým kamenem /znělec/. Na obou sledovaných zdech nese stopy vápenné omítky. Rohové spojení se ukázalo po odstranění sloupku z cihlové přizdívky jako neprovázané.

Asi 70 cm hluboko pod současným okolním povrchem se nachází spodní rozšířený stupeň základu kostela tvořený hruběji lícovaným lomovým kamenem spojeným vápennou maltou. Část základu presbytáře obsahovala dva zlomky cihel, část lodního rozšíření pískovcový kvádr a podlouhlý přitesaný kvádr znělce. Jejich rohové spojení je z větší části provázané. Základová spára se nachází v hloubce 180 cm.

Postupně odkrývanou výplň sondy tvořily hrobové zásypy vzniklé během etážovitého pohřbívání se stopami stavebních zásahů projevujících se

2) Nestejná výše současného povrchu u kostela sv. Jiljí dává těmto uváděným mírám pouze pracovní orientální charakter. Všechny měřičské body byly později zjištěny nivelací.

3) Dodatečné rozšíření sondy směrem dále k závěru presbytáře a odlišný charakter odkrytého zdiva základu kostela v ostatních sondách tuto domněnku potvrdily. Do těchto míst situuje J. Semonský vchod, kterým „prý mnichové chodili z kláštera přes presbyteř do sakristie“ (Semonský 1940, s. 25). Současná sakristie je na jižní straně presbytáře.

blíže k povrchu.⁴⁾ Ve tmavé vrstvě sahající přibližně do hloubky 20-30 cm se objevovaly nečetné zlomky zmiňovaného stavebního materiálu, dále keramika, železné hřebíky, dráty, fragmenty skla, porcelánu i jednotlivé lidské kosti. Materiál zde obsažený představuje směs převážně recentního charakteru. Do hloubky 90 cm se kromě lidských kostí vyskytly dále v zásypu dva železné hřebíky a 8 zlomků keramiky s nejmladším kusem datovatelným k přelomu 15.-16. století, z hloubky 115 cm pochází střep ze 16. století /tab.XIV:44/.⁵⁾ Teprve v hloubce 130 cm se dochovala část poškozeného skeletu – lebka a pravá horní končetina /hr.č.1, tab.IV/. Archeologický materiál zde nalezený představují 2 železné hřebíky, zlomek cihly a 9 drobných zlomků keramiky z těl nádob /8x13.-14. století, 1x15. stol.,⁶⁾ tab.XIV:18/. V hloubce 140-150 cm se vyskytly další pozůstatky koster, lebka /hr.č.2/, horní polovina trupu /hr.č3/ a lebka s pravou částí horní končetiny /hr.č.4, tab.IV/. Ze zásypu při těchto hrobech jsme získali 8 železných hřebíků, kus cihly s otiskem prstů a 17 zlomků keramiky /13. století 15x, 15. století 2x, tab.XIV:19, 43/. Po odpreparování koster a dalším průzkumu hlinitopísčitého zásypu jsme v hloubce přibližně 175 cm odkryli tři dolní části lidských koster /hr.č.5-7, obr.4, tab.IV/, jejichž horní poloviny zanikly během výstavby základu kostela. Ojedinělý keramický materiál tohoto horizontu představuje 6 zlomků keramiky ze 13.-14. století /tab.XIV:46/. Nad úroveň těchto koster se nacházel při východním okraji sondy pruh tmavší hlíny, pod nimi a pod základovou spárou ležel světlý jemný písek rostlého terénu. Během začišťování horní plochy rozšířeného /spodního/ základového stupně zdi presbytáře byl z malty získán zazděný zlomek zčásti glazované keramiky pocházející z 15.-16. století.

4) Kromě tmavší vrstvy sahající přibližně do hloubky 30 cm, tvořené současným drnem a vzniklé za přispění novodobých aktivit souvisejících s opravami stavby, se odlišné tmavší písčité zbarvení vyskytovalo jen zřídka a především v blízkosti koster. Hlavní hmotu výplně všech sond tvořil nevrstevnatý hnědý zásyp písčitého charakteru.

5) Zlomky keramiky nacházené v různých hloubkách jednotlivých sond představují odpad, který zde byl původně odhozen nebo sem byl se zeminou přenesen odněkud z blízkého okolí. Víme, že tu stála vesnice Pardubice, datovaná do první třetiny 13. století. Tato ves prodělala řadu změn, v blízkosti hřbitova se dochovala až do současnosti. Během ukládání hrobů v několika stupních a při dalších výkopech došlo v minulosti k narušení některých hrobů a k promíšení zásypového materiálu. Zlomky keramiky obsažené v různých hloubkách hrobových zásypů jen nepřesně a velmi hrubě datují sledované místo. Časově nejbliže k zachovaným skeletům má při nich nalézáný nejmladší datovací materiál.

6) Znaménko x zde vyjadřuje počet nalezených zlomků z jednotlivých časových údobí /tzn. 8 krát 13.-14. století, 1 krát 15. století/.

Sonda č. 2

Její poloha se nacházela pod bočním portálem se vsazenou náhrobní deskou. Pod deskou leží betonový překlad, za deskou je dveřní vnitřní prostor zazděný cihlami s nechaným volným meziprostorem mezi deskou a zazdívkou. Původní práh se nachází pod současným povrchem. Svrchní výplň sondy pod drnem a orníční vrstvou tvořila písčítá zemina promíšená zlomky cihel a malty s několika hřebíky, zlomky keramiky a částmi lidských kostí. V hloubce asi 90 cm pod povrchem byla odkryta spodní rozšířená část hruběji lícovaného základu zdi tvořená lomovým kamenem provázaným maltou. Půdorys této spodní vnější části základu není zcela rovnoběžný s výše položeným navazujícím zdivem základu, jevil se jako mírně konvexně prohnutý do oblouku /tab.V/. V této hloubce jsme nacházeli větší množství jednotlivých lidských kostí, v hloubce 120 cm jsme odkryli tři lebky včetně dlouhých kostí s přítomností dvou železných hřebíků a dvou střepů /1x 13. stol., 1x 15. stol./. Ve 150 cm se vyskytl železný hřebík a zlomek výdutě ze 13.-14. století. V hloubce 180 cm, při základové spáře rozšířeného základu, byla shledána lidská kostra. Při ní se nacházely dva železné hřebíky a 2 zlomky keramiky /1x13. stol., 1x15. stol./. Náhlé zřícení dešti podmáčených stěn sondy vážně ohrozilo sousední hrob současného hřbitova. Z tohoto důvodu byly práce v sondě č.2 předčasně ukončeny a sonda urychleně zaházena.

Sonda č. 3

Během odkrývání sondy č.3 byl v horní části profilu východní stěny sondy patrný vkop projevující se zásypem s výraznou vrstvou cihel, kamenů, vápenné malty a recentních nálezů. Tato tmavší vrstva má mírný sklon od zdi kostela /tab.VI/. Základové zdivo odkryté v užší /horní/ části základu je lícované a je tvořeno lomovým kamenem /znělcem/ kladeným v maltě naplocho. Rohové armování vážou dva pískovcové kvádry. Zdivo dosedá v hloubce 75 cm na výrazně silnější vrstvu malty rozšířené části základu. Spodní základový stupeň je tvořen hruběji lícovaným lomovým zdivem /znělec/ v maltě s několika drobnými kusy cihel, jedním pískovcem a čedičem. Dno sondy pod hrobovými jámami a základem zdi pokrýval světlý rostlý písek.

Hlinitopísčítá výplň sondy obsahovala zlomky prejzů, hrudky malty, kameny, železné hřebíky, část pantu, lidské kosti a 5 zlomků keramiky /6x 13. století, 3x16.-17. stol., tab.XIV:11/. V hloubce 95 cm jsme odkryli část malé dřevěné rakve se zbytkem dětského skeletu /hr.č.1, tab.VIII/. Z bezprostřední blízkosti tohoto hrobu jsme získali 7 železných hřebíků a kus kování, kus omítky a 9 zlomků keramiky /8x13. století, 1x15. století,

tab.XIV:38/. V hloubce 120 cm se nacházely fragmenty tří skeletů /hr.č.2, 3, 4, tab.VIII/, jedna téměř kompletní kostra /hr.č.5, tab.VIII/ a část dřevěné rakve zabíhající pod stěnu jižního profilu sondy /hr.č.6, tab.VIII/. Samotná lebka /hr.č.3, tab.VIII/ byla odkryta těsně při hraně rohu lodního základu. Kromě většího počtu hřebíků jsme zde našli 7 drobných kusů omítky a drobné zlomky keramiky /6x13. stol./. Fragmenty tří lidských koster /hr.č.7, 8, 9, obr.6, tab.VIII/ narušených výstavbou základu jižní zdi lodi kostela ležely při základové spáře v hloubce okolo 170 cm. Materiál získaný ze záspy nad nimi tvoří železný hřebík a 2 drobné zlomky keramiky /13. stol., tab.XIV:45/.

Sonda č. 4

Umístění sondy č.4 jsme situovali ve volném prostoru při západní straně sousední zvonice, především za účelem poznání stratigrafie tohoto exponovaného místa. V sondě o rozměrech 200x120 cm jsme však zachytili pouze výrazný vkop datovaný novověkou keramikou /17.-18. stol., tab.XII/ zasahující v nejhlubším místě 70 cm pod okolní povrch /tab.XIV:50, 51/.

Během záchranného archeologického výzkumu v Pardubičkách u kostela sv. Jiljí byl získán zlomkový keramický materiál, zlomky architektonických prvků, kusy omítky, železné předměty /především hřebíky/, zlomky dřeva z rakví a lidský osteologický materiál.

Nálezy zlomků keramiky lze rozdělit za účelem jejich datování podle typů a stáří. Většinou se jedná o drobné zlomky výdutí těl nádob, okrajů a den je velmi málo. Nejstarší keramika je tmavých odstínů šedé a hnědé, oxidačně i redukčně vypálená. Byla zhotovována pomalým obtáčením z hlíny s ostrívem makroskopické zrnitosti. V několika případech je zdobena na vnější straně rytou šroubovicí, obvykle je však povrch nezdoben. Mladší skupinu představuje keramika zhotovovaná na rychlém rotačním kruhu, převážně s redukčním výpalem a jemně ostřená, někdy se zbytky glazury na vnitřní straně. Poslední skupinu tvoří keramika glazovaná, od zlomků renesanční keramiky až po novodobou kameninu. Uložení datovatelného archeologického materiálu odpovídalo proběhlým aktivitám na sledované lokalitě. Na povrchu se vykytovala příměs stavebních materiálů a různé novodobé až současné předměty. V hrobových zásepch se promítal ve větší míře starší sídlištní materiál, zřídka doplněný mladší keramikou.

Významným datovacím prvkem byl svým umístěním zlomek keramiky získaný z malty z rozšířené části základu. Jedná se o drobný zlomek výdutě tenkostěnné nádoby tvarované na rychlém rotačním kruhu. Je tvrdě

vypálen, s mikroskopickým ostřivem, povrch vně je šedý s černou skvrnou, povrch uvnitř okrový s dochovaným zbytkem nazelenalé glazury. Jeho datace vede k přelomu 15./16. století.

Z nalezených zlomků pískovcových prvků lze dva identifikovat jako část okenní kružby a prutu. Jejich lokalizace zřejmě souvisí se stavebními úpravami na severní straně presbytáře. Zde též zjištěná novodobá dozdivka, o které věděl J. Semonský (1940, s. 25), navozuje i uvedenou eventualitu pro umístění původního vchodu.

Dík zjištěným nálezům kosterních pozůstatků poškozených výstavbou základů kostela můžeme tyto hroby datovat jako starší než jeho základy. Hroby byly uloženy zřejmě při původní svatyni /první zmínka o kapli sv. Jiljí je uváděna k r. 1295/, jejíž základy nejspíše současný kostel překryl nebo se nacházejí někde v blízkém okolí /pod současnou zvonici?/.

Čedič a některé kusy pískovce použité v malé míře jako zdivo v základu zdi mohou pocházet z husity zničeného sousedního kostela sv. Bartoloměje.

Z výsledků těchto zjištění, v souladu s skutečně stavebně historickým průzkumem kostela (Václavík, Šeda 2000, s. 189-226), lze vznik současného kostela sv. Jiljí v Pardubičkách časově zařadit do období okolo přelomu 15.-16. století.

Klášteřiště – plocha rajského dvora

Další archeologické objevy se uskutečnily v těsném sousedství hřbitova v Pardubičkách na ploše umístěné severně od něj. Zde jsme navázali na archeologické práce přerušené v roce 1999 v místě zachycení zbytků základů kvadratury rajského dvora. Jedná se o cyriacký klášter vystavěný na jižní straně původního kostela sv. Bartoloměje. Opevněný sakrální areál zničili husité r. 1421.

Sonda č. 5

Položením jednotlivých sond byla snaha ověřit trasu zdi ohraničující rajský dvůr. Sonda č.5 zeď odhalila a zaznamenala její JZ roh. Ze základu zdi zůstala v těchto místech dochována pouze základová jáma vyplněná druhotným zásypem /negativ zdi/. Zeď zde probíhala ve tvaru písmene „T“. Osa jejího průběhu ve směru východ – západ pokračovala dále západním směrem, pravouhlym navázáním z ní vybočovala část zdi severním směrem /obr.10/. V západní části základové jámy zdi byla zjištěna necelá polovina lidské kostry /hr.č.1/, jižně od zdi jsme odkryli další dva fragmenty skeletů /hr.č.2, 3, tab.IX/.⁷⁾

7) Hroby z této části plochy jsou obvykle narušeny hlubokými zeminými zásahy.

Sonda č. 6

Zde jsme v negativu zachytili průběh jižní zdi orientované v ose V-Z. Šířka základu měří 120 cm, zásyp tvoří malta, písek, zlomky cihel, prejzů a drobné kameny /obr.11/.

Sonda č. 7a

Zjištění trasy zdi vybíhající v S5 severním směrem měly za úkol sondy položené v ose S-J. Při dně sondy č.7a byla shledána část znělcové dlažby a několik zahluobenin bez průvodního datovacího materiálu. V SZ rohu sondy se dochoval zbytek negativu zdi /obr.12, tab.X/.

Sonda č. 7b

Zde se jednalo o místo odkryté již při hloubení sondy č.6 v roce 1999. V ní jsme nyní znovu začistili západní profil a odkryli dvě nepravidelné jamky. V profilu se výrazně projevila vrstva obsahující stopy malty a drobné zlomky opuky. Tuto vrstvu lze považovat za zbytek negativu základu zdi v ose S – J. Zbylá část byla v minulosti poškozena výkopem /tab.X/.

Sonda č. 8

Sonda byla otevřena v místě předpokládaného SZ rohu zdi ohraničující rajský dvůr kláštera. Zde však došlo v minulosti též k hlubším zemním zásahům, které veškeré starší relikty zlikvidovaly. V odkrývaných vrstvách sondy se vyskytla pouze poněkud vyšší koncentrace drobných vápenných zrn.

Sonda č. 9

Snaha o zachycení severního základu zdi probíhající v ose V – Z vedlo k otevření této sondy. Ostrůvek s charakteristickou výplní základové jámy byl zachycen ve střední části sondy. Severně od ní se nacházejí nejspíše dvě hrobové jámy /tab.XI/.

Sonda č. 10

V poloze východně od středu rajského dvora jsme umístili další sondu. Byla bez nálezů, vně při jejím SZ rohu se nachází jáma větších rozměrů s jílovitou výplní, která však zatím nebyla prozkoumána.

Sonda č. 11

V této sondě, v místě předpokládaného SV rohu sledované zdi, došlo k zachycení dvou zbytků základů zdi. Jednalo se o zbytek negativu při východní straně objektu a o západní profil sondy s výraznou vrstvou malty a zlomků opuky /tab.XII/. Také zde byl evidentní novodobý hlubinný zásah do terénu projevující se např. výskytem kusů betonu a asfaltu. Při severním okraji sondy, vně od předpokládaného průběhu zdi v ose V – Z, se nacházel značně poškozený hrob č.4 /tab.XI/.

Sondáže uskutečněné v místě původního klášterišť zachytily relikty jámy základu zdi vytyčující čtverec klášterního rajského dvora. Jedná se o část plochy, z hlediska archeologie téměř zcela zničené proběhlými zemními úpravami /odstranění či rozhrnutí a promíšení vrstev/ a to většinou až na rostlé pískové podloží. Místy dochovaný zásyp základové jámy zbylé po odtěžení kamenného zdiva charakterizují zlomky cihel, prejšů, lomového kamene, malty a zřídka i zlomky keramiky a železných předmětů, mnohdy i velmi mladého původu.⁸⁾ Materiál obsažený v okolní zemině představují zlomky keramiky různého stáří /tab.XIV:53, XV:66, 70/, ale především recentní předměty. Z předmětů získaných během výzkumu stojí za zmínku na povrchu náhodně nalezená bronzová kruhovitá nášivka o průměru 1,9 cm, s otvorem a vytepaným ornamentem /obr.7/.

Zjištěná situace v sondě č.5 nastolila možnost hledat poblíž, v JZ směru od sondy, vstupní bránu do kláštera.

Zatím neprozkoumaná jáma /?/ s jílovitou výplní, nacházející se v předpokládaném středu rajského dvora, zde dává tušit možnost původního umístění cisterny či podobného objektu.

Za pozornost též stojí doposud zjištěná absence hrobů ve vnitřním prostoru rajského dvora, nacházených téměř v celém sakrálním areálu.⁹⁾

8) S odtěhováním poškozených staveb se začalo po zničení areálu husity. Zřejmě pokračovalo v různých místech v různých časových etapách. Ojedinelé pohřby do zásypu základových jam poukazují spíše na pozdní pohřby na zde obnoveném hřbitově. Prázdné jámy po základech zdi byly zaplňovány jak erozí a splachy, tak i postupným zasypáváním. Mnohé zahloubeniny byly dorovnané až v průběhu dvou posledních století (Lüssner 1857, s. 232).

Zemina v JZ části klášterišť má charakter ornice s písčítým podorničím o průměrné mocnosti 20-30 cm.

9) Tyto tři v závěru uvedené možnosti výskytu archeologických situací jsou pouhými spekulacemi, neboť rozsah sond pokrýval pouze malou část zmiňované plochy.

Literatura

- Čurda, T. 1994a : Archeologický výzkum v Pardubičkách, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 20, s. 96-100.
- 1994b : Pardubické noviny z 21.12., s. 9.
- 1995 : Pardubičky a nové výsledky archeologického výzkumu, mim.č. Zpráv Klubu přátel Pardubicka, s. 7-13.
- 1996 : Zjištění sakrálního areálu v Pardubičkách, Archaeologia historica 21, s. 87-91.
- 1997 : K upřesnění polohy cyriacké kanonie u sv. Bartoloměje, Zprávy Klubu přátel Pardubicka 9 – 10, s. 233-237.
- 1998 : Nemovitá kulturní památka v Pardubičkách - konec ničení archeologické lokality, Výroční zpráva za rok 1997 Památkového ústavu v Pardubicích, s. 120-125.
- 1999 : Středověké osídlení v Pardubičkách z pohledu archeologie, Východočeský sborník historický 8, s. 23-63.
- 2000a : Stručná zpráva o dvou posledních sezónách archeologického výzkumu v Pardubičkách, Výroční zpráva za rok 1999 Památkového ústavu v Pardubicích, s. 172-183.
- 2000b : Zpráva o pokračování archeologického výzkumu v Pardubičkách, Vč. sborník historický 9, s. 161-188.
- Demek, J. 1965 : Geomorfologie českých zemí, Praha.
- Ježek, M. 1995 : Výzkum v Pardubickém chrámu sv. Bartoloměje, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 21, s. 92-112.
- 1996a : O poloze vsi „Pordobic“, Vč. sborník historický 5, s. 15-28.
- 1996b : Příspěvek k poznání průběhu výstavby gotického kostela, Sborník Společnosti přátel starožitností 4, s. 147-152.
- 1997 : Poznámka k „poznámkám“, Vč. sborník historický 6, s. 121-137.
- Lüssner, M. 1857 : Archeologické zprávy z Chrudimska, Památky archeologické II, s. 231-2.
- Melicharová, J., Vinař, J. 1948 : Kostel sv. Jiljí v Pardubičkách, Pardubicko, s. 48-49.
- Rosůlek, F. K. a kol. 1909-1926 : Pardubicko, Holicko, Přeloučsko III.
- Sakař, J. 1920 : Dějiny Pardubic nad Labem, Pardubice.
- Semonský, J. 1940 : Dějiny filiálního kostela sv. Jiljí v Pardubičkách, Pardubické kostely a památky, s. 18-29.
- Sommer, P. 1977 : Výsledky archeologického výzkumu v Pardubičkách, Středověká archeologie a studium počátků měst, Praha, s. 113-117.
- Šebek, F. a kol. 1990a : Dějiny Pardubic I, Pardubice.

- Šebek, F. 1990b : Listina Arnošta z Hostýně z r. 1332 pro pardubické cyriaky, Informační zpravodaj Klubu přátel pardubického muzea a Historického klubu - pobočka Pardubice 1-3, s. 1-5.
- 1991 : Kostel sv. Václava na Chlumku u Pardubic v listině z roku 1295, Vč. sborník historický 1, s. 3-12.
- 1992 : K vývoji farní správy Pardubic v době předhusitské, Vč. sborník historický 2, s. 45-56.
- 1994 : Výlet do nejstarší historie Pardubic aneb záhady kolem archeologického výzkumu v Pardubičkách, Pardubické noviny z 30.8. - 2.9.
- 1996 : Poznámky k nejstarším dějinám Pardubic, Vč. sborník historický 5, s. 29-56.
- Tichý, J. 1940 : Byly Pardubice založeny či povýšeny ?, ČČH 46, s. 256-260.
- Václavík, F. R., Šeda, B., 2000 : Stavebně historický průzkum kostela sv. Jiljí v Pardubicích – Pardubičkách, Vč. sb. historický 9, s. 189-226.
- Vavřinec z Březové, 1979 : Husitská kronika, Praha, s. 222.
- Vlček, P., Sommer, P., Foltýn, D. 1979 : Encyklopedie českých klášterů, Praha.

Obr. 1: Kostel sv. Jiljí (foto M. Krištof SPÚP)

Obr. 2: Kostel sv. Jiljí - S1 - zdivo základu presbytáře

Obr. 3: Kostel sv. Jiljí - S1 - zdivo základu lodního rozšíření

Obr. 4: Kostel sv. Jiljí - S1 - kostry narušené základem

Obr. 5: Kostel sv. Jiljí - S3 - zdivo základu

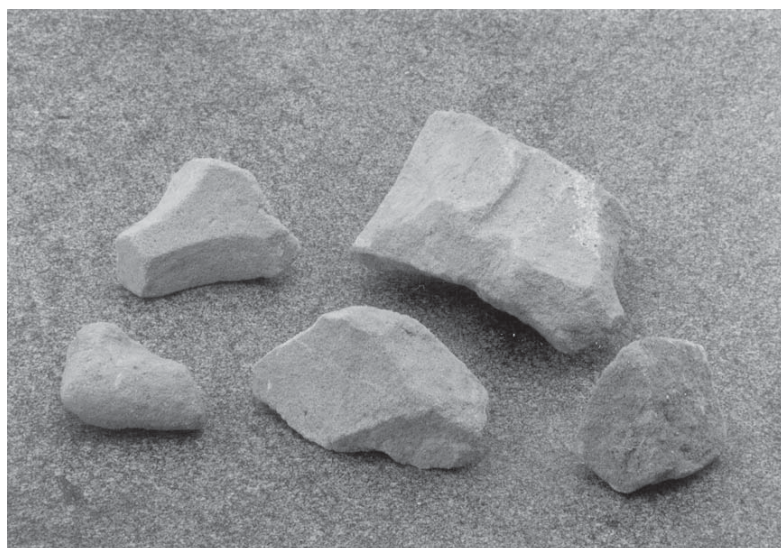

Obr. 6: Kostel sv. Jiljí - S3 - kostry narušené základem

Obr. 7: Nášivka (foto M. Krištof SPÚP)

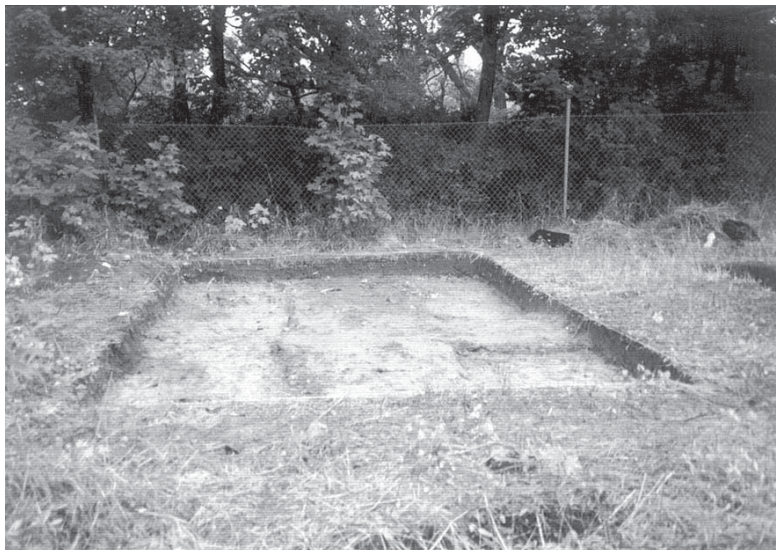

Obr. 8: Zlomky pískovcových prvků (foto M. Krištof SPÚP)

Obr. 9: Klášterišťe - plocha rajského dvora

Obr. 10: Klášterišťe - negativ zdi v S5

Obr. 11: Klášterišťe - negativ zdi v S6

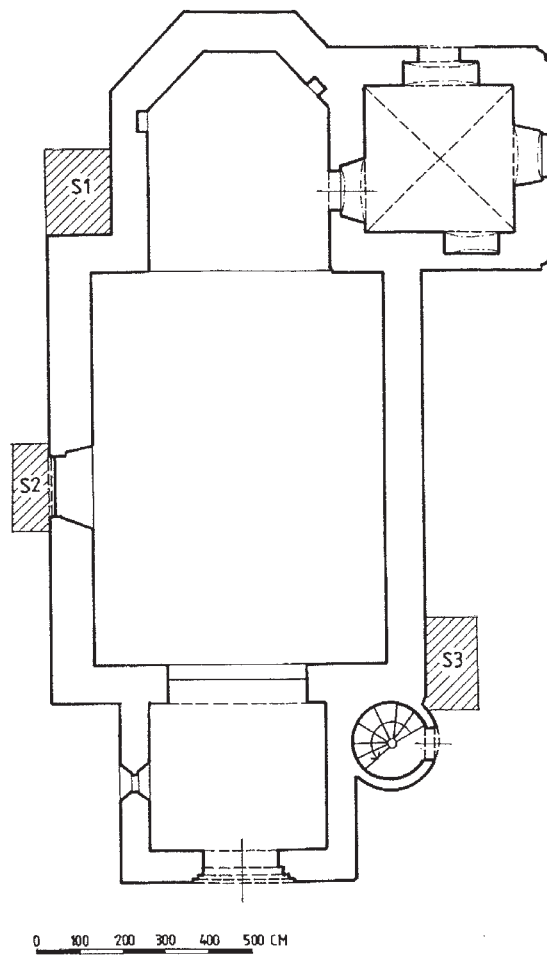

Obr. 12: Klášterišťe - zbytok negativu v S7a

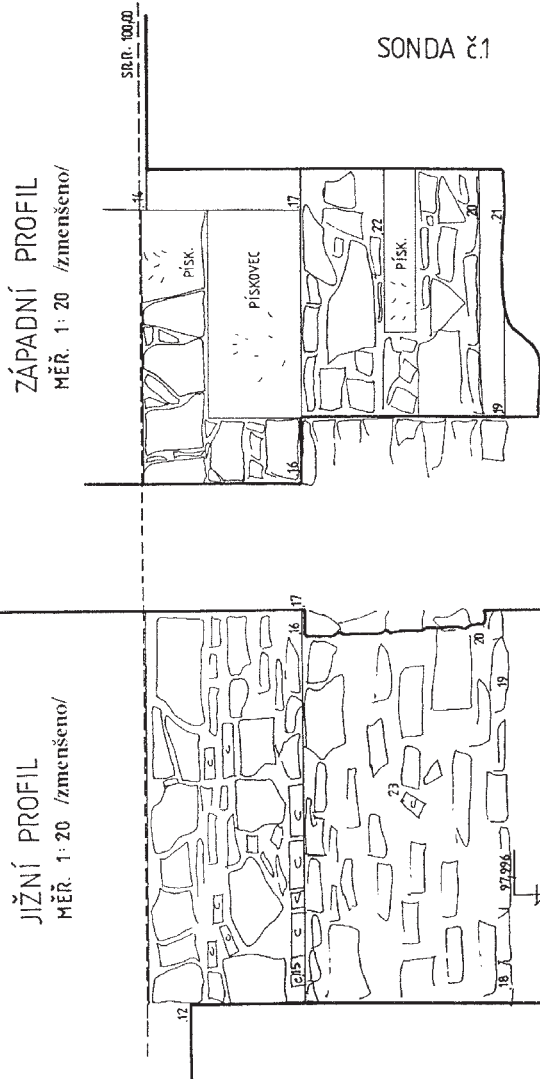

PARDUBIČKY – KOSTEL SV. JILJÍ
PŮDORYS 1 : 100

Tab.I: Půdorys kostela sv. Jiljí - rozmístění archeologických sond

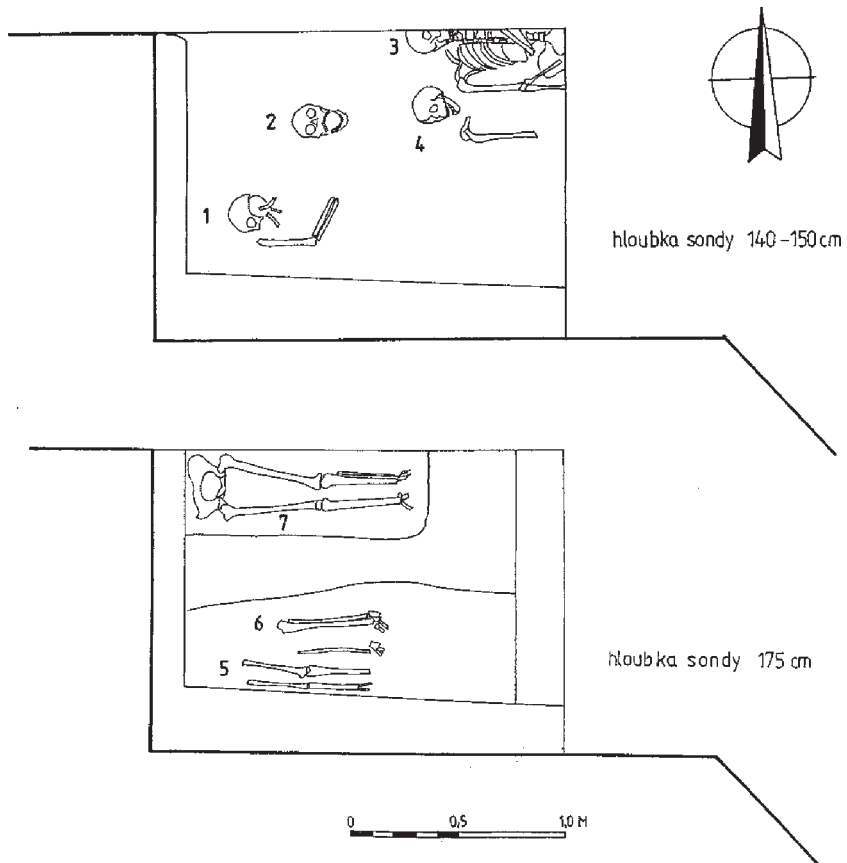
PŘEHLED MĚŘENÝCH BODŮ:

12 - 99,793	19 - 98,196
13 - 99,870	20 - 98,305
14 - 99,974	21 - 98,196
15 - 99,211	22 - 98,798
16 - 99,210	23 - 98,727
17 - 99,199	24 - 99,877
18 - 98,186	

Tab.III

PARDUBIČKY – KOSTEL SV. JILJÍ
SONDA Č.1 – PŮDORYS

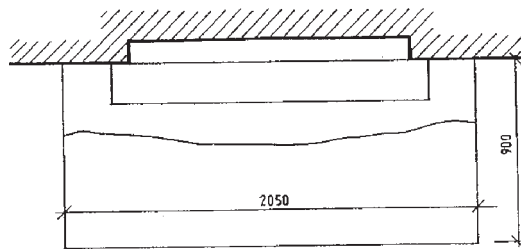
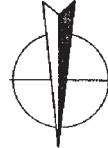

Tab.IV

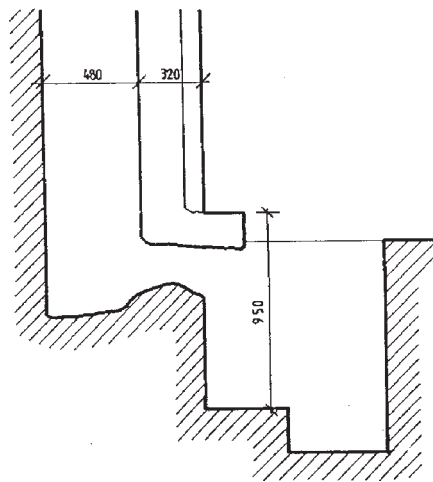

PARDUBIČKY – KOSTEL SV. JILJÍ
SONDA č.2

PŮDORYS SONDY č.2

ŘEZ SONDOU č.2

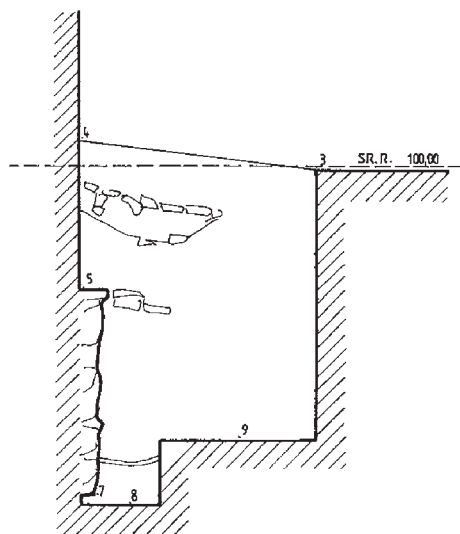

Tab.V

PARDUBIČKY – KOSTEL SV. JILJÍ
SONDA Č.3

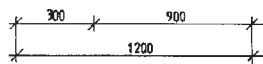
VÝCHODNÍ PROFIL /zmenšeno/

PŘEHLED BODŮ:

- 1 – 100,077
- 2 – 100,004
- 3 – 99,992
- 4 – 100,102
- 5 – 99,393
- 6 – 99,356
- 7 – 98,372
- 8 – 98,304
- 9 – 98,656
- 10 – 98,332
- 11 – 100,126

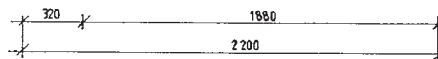
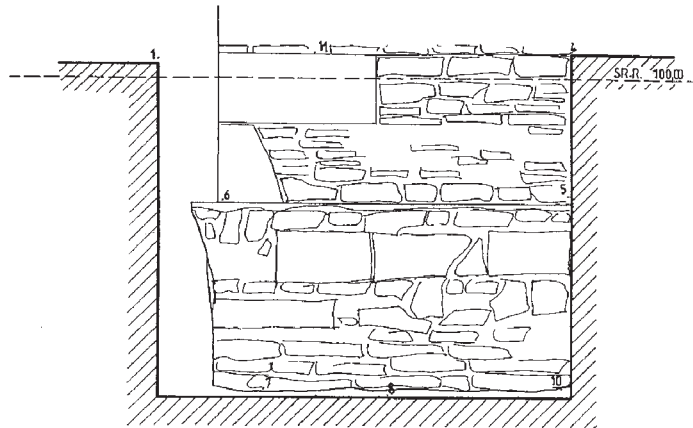
SONDA Č.3

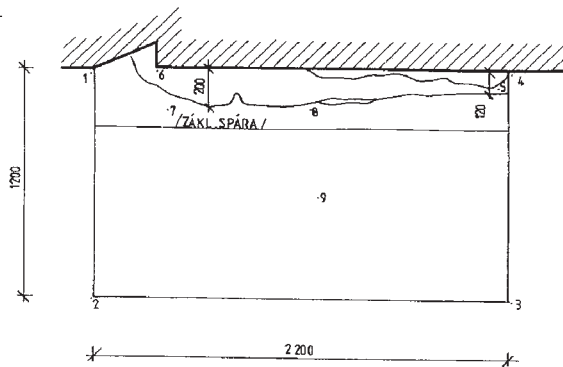
Tab.VI

SEVERNÍ PROFIL /zmenšeno/

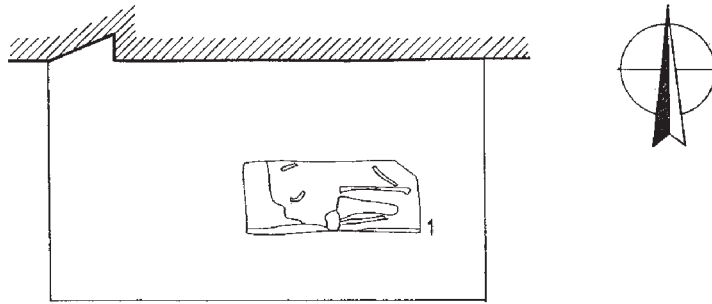
PŮDORYS SONDY
MĚR. 1:20 /zmenšeno/

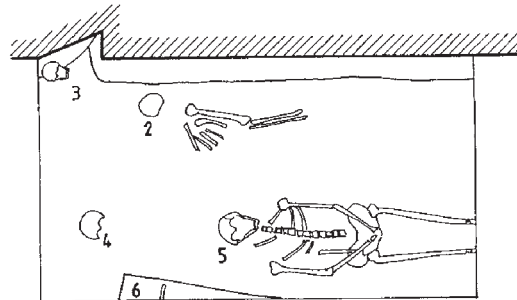
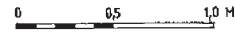
Tab.VII

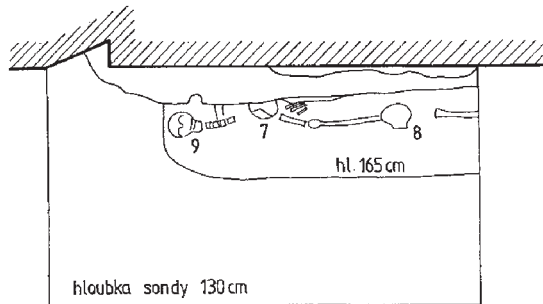
PARDUBIČKY – KOSTEL SV. JILJÍ
SONDA Č.3 – PŮDORYSY

hloubka sondy 97 cm

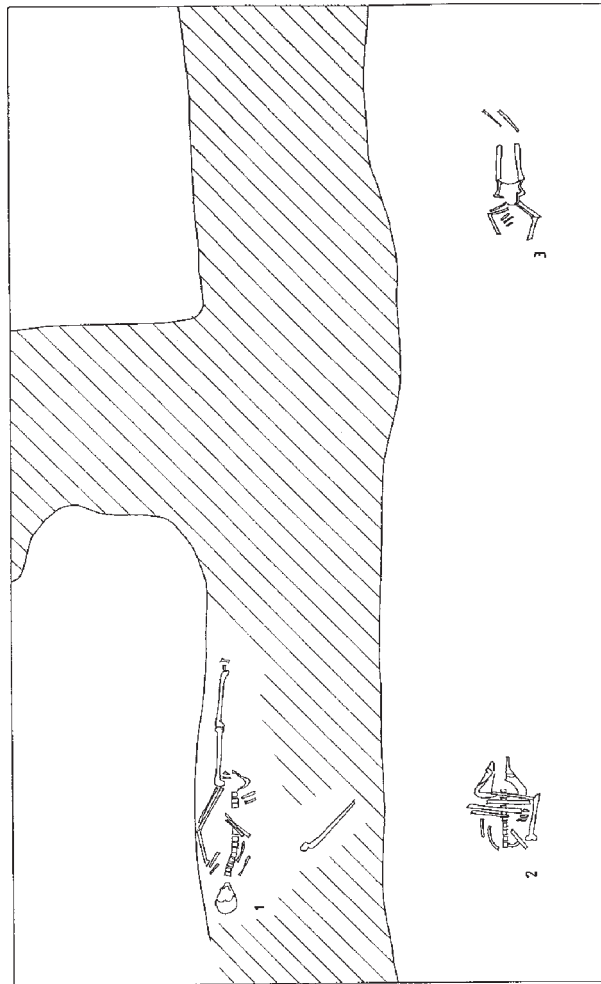

hloubka sondy 120 cm

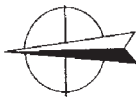
hloubka sondy 130 cm

Tab.VIII

Základová jáma - negativ

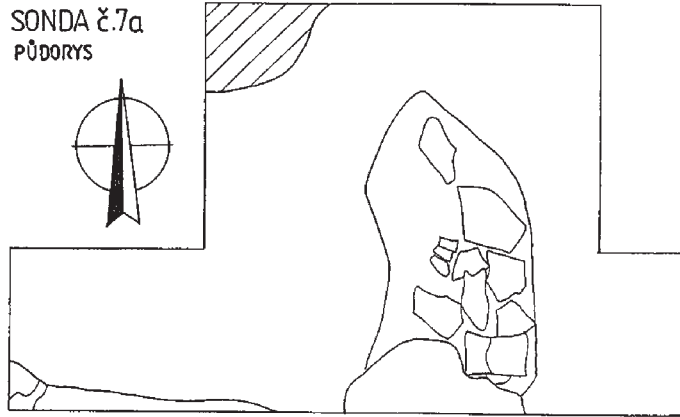
PARDUBÍČKY
SONDA č.5
PŮDORYS

Tab.IX

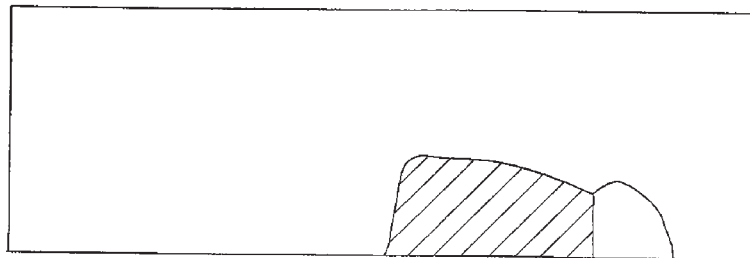

PARDUBIČKY
SONDA č.7a
PŮDORYS

 Základová jáma - negativ

0 0,5 1,0 M

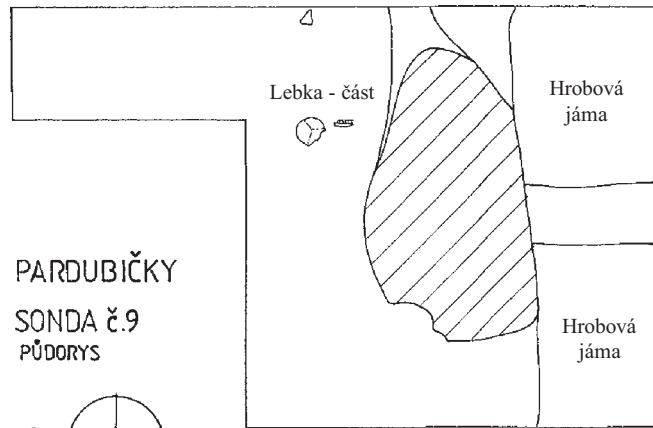

 Základová jáma - negativ

PARDUBIČKY
SONDA č.7b
PŮDORYS

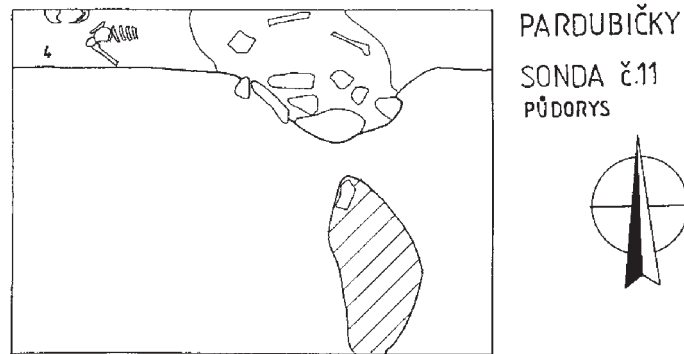
Tab.X

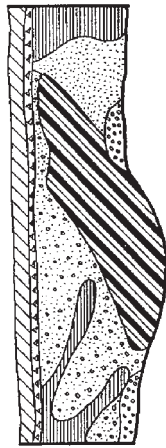
0 0,5 1,0 M

 Základová jáma - negativ

Tab.XI

PARDUBIČKY
 SONTA č.4
 ZÁPADNÍ PROFIL

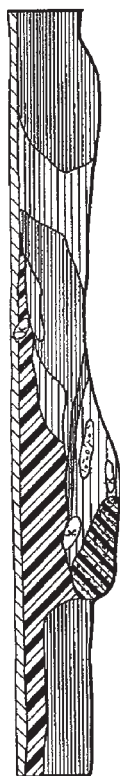
- Šedočerná - dm
- Antuka
- Hnědočerná
- Hnědočerná s černými pruhy
- Světlý písek
- Světlý hnědožlutý písek
- Hnědý písek

PARDUBIČKY
 SONTA č.11
 ZÁPADNÍ PROFIL

- Světlehnědá písčítá
- Tmavá šedá
- Opuka, cihly
- Světlešedá se zlomky cihel a malty
- Maltová
- Tmavěhnědá ornění

Tab.XII

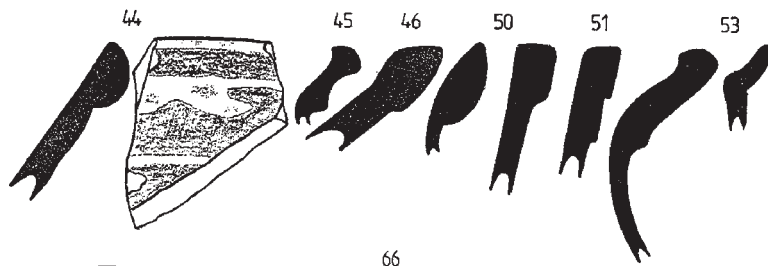
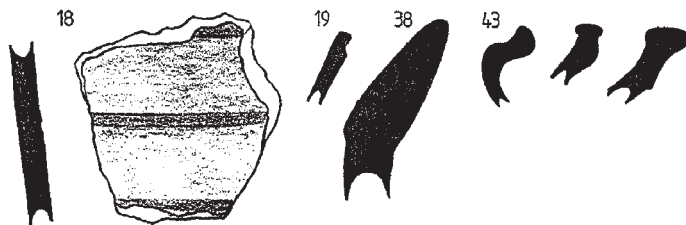
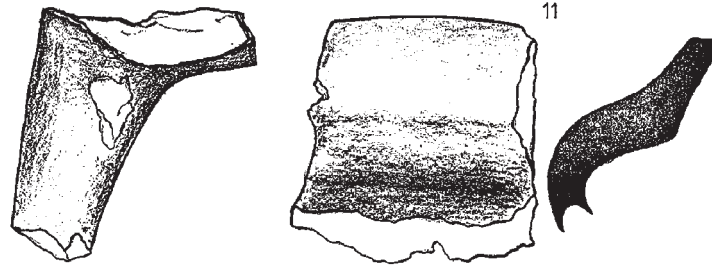

- Šedočerná - dírn
- Tmavá šedá se světlými pruhy
- Šedá
- Světlešedá
- Světlý promíšený písek s černými pruhy
- Kameny /žula/

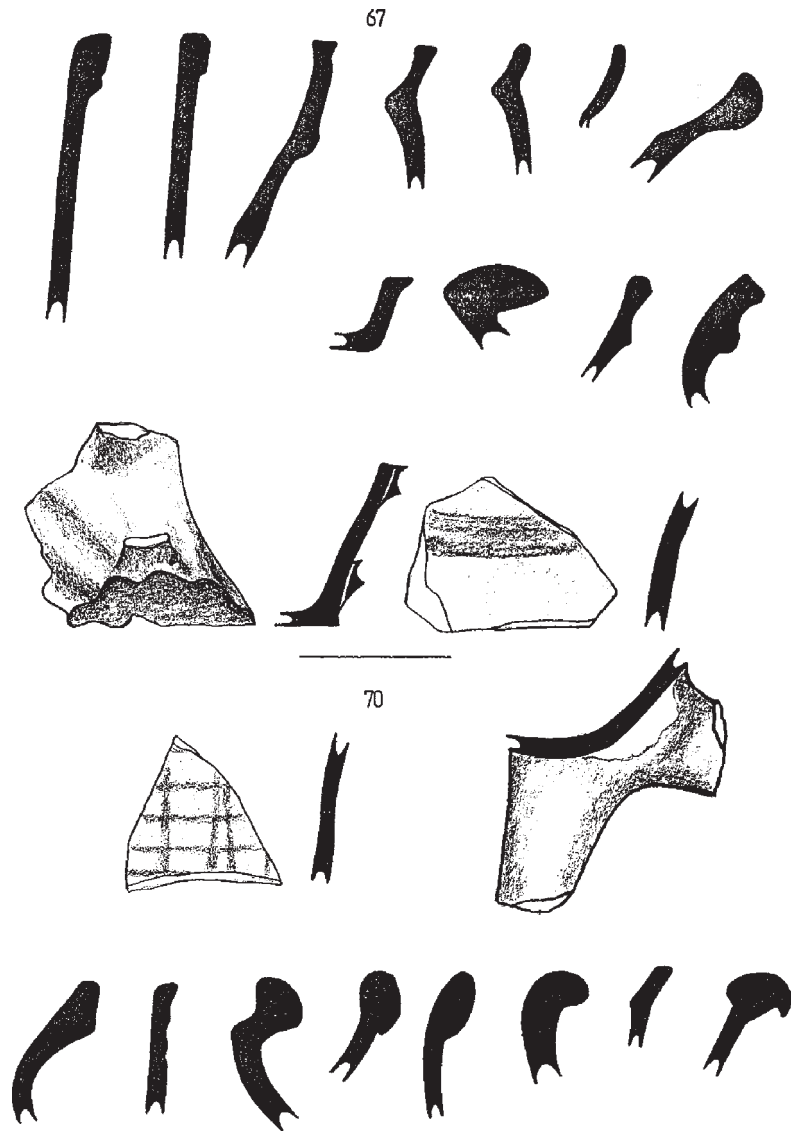
PARDUBIČKY
SONDA č. 7a
JIŽNÍ PROFIL

Tab.XIII

Tab.XIV: Zlomky keramiky - profily

Tab.XV: Zlomky keramiky - profily

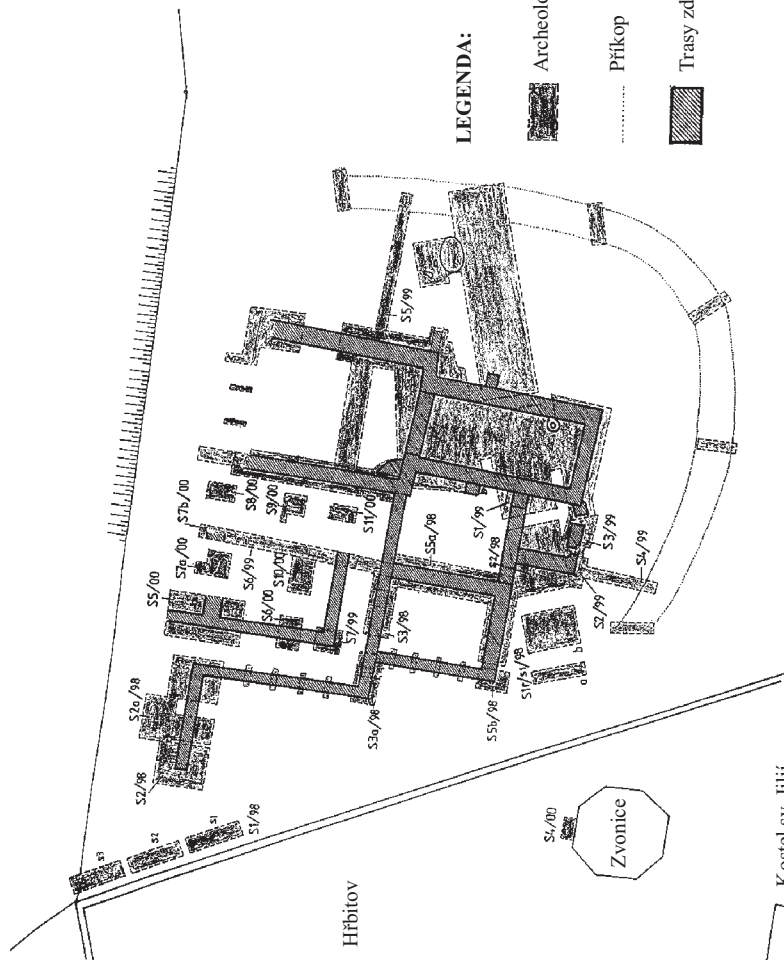

LEGENDA:

Archeologické sondy

Přikop

Trasy zdi

Tab.XVI: Orientační plánek